

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

Medlem af Folketinget Niels Flemming Hansen (KF) har den 6. juli 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 224, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 224:

Vil ministeren i et notat redegøre nærmere for gældende regler vedrørende værnepligt, frivillig værnepligt og fritagelse, herunder bl.a. med hensyn til hvad der gør sig gældende for personer, der tidligere frivilligt har meldt sig til at aftjene værnepligt - men af forskellige årsager ikke umiddelbart herefter er påbegyndt denne frivillige værnepligt - og hvor disse personer efterfølgende finder ud af, at de alligevel ikke ønsker at aftjene denne frivillige værnepligt?

Svar:

Forsvarsministeriet har anmodet Forsvarsministeriets Personalestyrelse om bidrag til besvarelse. Forsvarsministeriets Personalestyrelse oplyser følgende, som jeg kan henholde mig til:

“Værnepligten er reguleret af LBK nr. 225 af 13/03/2006 (værnepligtsloven). I 2006 blev 76 % af værnepligtspladserne besat af værnepligtige, som frivilligt havde påtaget sig pligten, hvor tallet i 2020 var 99,9 %. De resterende 0,1 procent var værnepligtige, der tidligere var blevet indkaldt på baggrund af lodnummer, men som af forskellige årsager endnu ikke havde aftjent deres værnepligt. Således melder hovedparten af alle værnepligtige sig frivilligt, hvorfor der ikke pågår indkaldelse pba. lod.

Værnepligt

Af værnepligtsloven fremgår, at enhver dansk mand er undergivet værnepligt, og skal møde på Forsvarets Dag i det år, han fylder 18 år. Når en værnepligtig bliver vurderet egnet eller begrænset egnet, skal han trække et lodnummer. Han kan aktuelt trække et frinummer eller et måske-nummer i forbindelse med sessionen. Hvis han trækker et måske-nummer, kan han blive tvangsindkaldt til værnepligt. Der er dog ikke blevet tvangsindkaldt værnepligtige på baggrund af lodnummer siden 2012, hvorfor næsten alle værnepligtige i dag frivilligt har indgået en aftale om værnepligt og dermed selv har påtaget sig pligten.

Frivillig værnepligt

Dato: 2. august 2021

Enhed: KSH
Sagsnr.: 2021/004474
Dok.nr.: 258610
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

Værnepligtige, der ønsker at gøre værnepligtstjeneste i forsvaret eller i det statslige redningsberedskab, kan uanset udfaldet af lodtrækningen indgå aftale om at blive indkaldt forud for øvrige værnepligtige (Frivillig indgåelse af værnepligtsaftale). Når den værnepligtige indgår en aftale om værnepligtstjeneste vil han frivilligt have påtaget sig værnepligten og derved være underlagt de samme pligter som tvangsindkaldte værnepligtige. Værnepligtige, der frivilligt har en indgået en aftale om værnepligtstjeneste, har dog en fortrydelsesfrist på 4 uger fra underskriftdato.

Fritagelse for værnepligtstjeneste

Det er alene Værnepligtsnævnet, der kan træffe afgørelse om fritagelse for værnepligtstjeneste, og alene efter den værnepligtige er givet udsættelse ad flere gange.

Værnepligtige kan af Værnepligtsnævnet jf. Værnepligtslovens § 29 fritages for værnepligtstjeneste, såfremt de godtgør, at fritagelsen har afgørende betydning for deres eller deres pårørendes velfærd. Den værnepligtige skal dog have opnået sammenlagt 3 års udsættelse efter værnepligtslovens § 28, før en evt. fritagelse kan være relevant.

Værnepligtsnævnet har i konkrete sager tidligere truffet afgørelse om fritagelse på baggrund af, at en værnepligtig har haft fast ophold og job i udlandet. Det blev af Værnepligtsnævnet anset at have negativ betydning for den værnepligtiges velfærd, såfremt han skulle aftjene værnepligten i Danmark. Fritagelsen er dog først opnået efter den maksimale udsættelse.

I en anden sag blev en værnepligtig fritaget for værnepligten da han var fyldt 30 år og fortsat var ansat som professionel fodboldspiller. Nævnet anså det som værende uforenligt med jobbet som fodboldspiller hvis han skulle aftjene værnepligt på det tidspunkt. Som fodboldspiller på det aktuelle niveau, skal man tjene sin løn i en relativt kort periode, mens man har alderen til det. Værnepligtsnævnet vurderede derfor, at det ville være meget indgribende og have negativ betydning for hans velfærd. Fritagelsen er ligeledes opnået efter den maksimale udsættelse.”.

Med venlig hilsen

Trine Bramsen